

Kunnskapsdepartementet

Oversendelse av klage på vedtak - ny videregående skole etter friskoleloven - Hordaland Privatgymnas

Utdanningsdirektoratet viser til brev datert 22. april 2016 der Hordaland Privatgymnas påklager vedtak om avslag datert 1. april 2016. Det vises for øvrig til følgende dokumenter i saken:

- Søknad fra skolen datert 31. mars 2015
- Suppleringer til søknaden datert 8. april 2015
- Vårt brev om suppleringer datert 26. juni 2015
- Uttalelse fra Sør-Trøndelag fylkeskommune datert 10. september 2015

Saken gjelder søknad om godkjenning av ny livssynsskole skole etter privatskoleloven § 2-1 andre ledd bokstav a.

Klagers anførsler og Utdanningsdirektoratets vurdering

Utdanningsdirektoratet fant at skolen ikke tilfredstilte friskolelovens minstekrav, herunder krav til vedtekter og læreplaner. Vi mente også at elevgrunnet ikke var godt nok dokumentert.

Skolens vedtekter og registerutskrift

Skolens nye vedtekter kan godkjennes. Vi peker på at det i vedtektenes § 8 fremgår at generalforsamlingen skal ta stilling til hvordan overskuddet skal brukes. Da det er strenge regler knyttet til bruk av evt. overskudd i økonomiforskrift til friskoleloven, mener vi at det bør vises til forskriften i denne forbindelse.

Skolen har sendt inn kopi av registerutskrift. Vi kan ikke se at det fremgår av formålet hvilket grunnlag skolen er basert på, slik det fremgår av de reviderte vedtektene.

Ordensreglement og inntaksreglement

Skolens tidligere innsendte reglement kunne godkjennes, men Utdanningsdirektoratet pekte på at det var henvisninger til privatskoleloven og ikke friskoleloven. Skolen har rettet opp i dette i reviderte reglement.

Skolens læreplan

Utdanningsdirektoratet redegjorde i sitt vedtak om at læreplanene skolen ønsket å bruke, ikke kunne godkjennes, til tross for at disse var blitt godkjent tidligere for Heltberg private gymnas Drammen.

Bakgrunnen for at læreplanen ikke kan godkjennes er at vi etter en ny vurdering mener at den ikke i stor nok grad synliggjør skolens grunnlag da den ikke har noe tillegg på Vg3 eller i generell del.

Det er ikke slik at vi endrer mening om hva som stilles som krav til en læreplan. Feilen har skjedd ved en inkurie, og vi viser til at også Heltberg private gymnas Drammen er blitt opplyst om feilen.

Det er i utgangspunktet riktig som skolen anfører at en i forvaltningssaker skal behandle like saker likt. Det er imidlertid ikke slik at en saksbehandlingsfeil som har skjedd i et enkelttilfelle vil utløse en plikt til å endre forvaltningspraksis. I dette tilfellet vil det være viktigere at utdanningen som gis tilfredsstillende lovens minstekrav til synliggjøring.

Skolen viser til at det ikke er tydelig at skolens grunnlag må synliggjøres på alle trinn. Vi viser i den forbindelse til vårt rundskriv som tar for seg egne krav til skoler godkjent på religiøst grunnlag (nå på grunnlag av livssyn) <http://www.udir.no/ny-forside/regelverk-og-tilsyn/finn-regelverk/etter-tema/Private-skoler/Rundskriv-Udir-02-2011---Krav-til-lareplaner-for-private-skoler/>. Her står det bl.a.: «Skolen må synliggjøre verdigrunnlaget sitt i læreplanen, både i generell del, og i læreplaner for relevante fag. I læreplaner for relevante fag må skolen synliggjøre verdigrunnlaget i formålet, og som hovedregel i kompetansemål. I tillegg skal skolen synliggjøre sitt verdigrunnlag i stiftelsesdokumentene.»

Dette innebærer en synliggjøring på hvert hovedtrinn i læreplaner for grunnskoler, og på hvert årstrinn for videregående skoler. Læreplaner for videregående nivå har kompetansemål på hvert trinn. Kravet til synliggjøring blir derfor gjeldene for hvert trinn. Videre i rundskrivet vises det til eksempler på hvordan det er mulig å synliggjøre på de ulike trinnene. Det står at «I Vg3 kan skolen synliggjøre sitt verdigrunnlag i læreplanen i religion og etikk for eksempel ved å tilføre flere mål, eller ha en egen læreplan i den religionen de søker på grunnlag av i tillegg til religion og etikkplanen i LK06/LK06-S».

Utdanningsdirektoratet mener det er uheldig i denne saken at inkurien ble oppdaget så sent i søknadsprosessen og at det først kom frem i vedtaket om avslag.

Det er videre knyttet noen kommentarer til bruk av læreplanen ved Heltberg private gymnas Drammen. I vårt vedtak pekte vi på at skolen enda ikke hadde tatt den godkjente læreplanen i bruk. Hordaland Privatgymnas opplyser at dette ikke stemmer. Utdanningsdirektoratet viser til at læreplanene og driftsendring (fra å være godkjent på grunnlag av en anerkjent pedagogisk retning til livssyn), ble godkjent på vilkår. Utdanningsdirektoratet har ikke registrert at Heltberg private gymnas Drammen har dokumentert kravene som var vilkårsfestet, og har dermed lagt til grunn at skolen fortsatt følger tidligere godkjente læreplaner. Dette har ikke hatt betydning for vurderingen av om læreplanen kan godkjennes eller ikke, og var kun ment som en saksopplysning.

Skjønnsmessig vurdering

Utdanningsdirektoratet hadde i sitt vedtak om avslag merknader knyttet til skolens omsøkte elevtall. Skolen argumenterer her med at de ikke kan se at en ny skole med et elevtall på 360 elever vil kunne påvirke den offentlige skolestrukturen i særlig grad, og at Akademiet har drevet skole i Bergen siden 2004 med oversøking av elever hvert skoleår.

Skolen trekker videre frem at det faktisk ikke foreligger noe livsynshumanistisk tilbud i regionen. I klagen peker skolen på at det nasjonalt er et stort ønske om utdanning basert på livsynshumanistisk grunnlag, og at Humanistskolen i Oslo opplever stor oversøking.

Utdanningsdirektoratet er enige i at det vil kunne være et behov for en skole basert på livsynshumanisme da det ikke finnes tilsvarende tilbud i fylket, og at det er friskolelovens formål å legge til rette for en slik etablering dersom det ikke får store negative konsekvenser i fylket. Utdanningsdirektoratet vil her påpeke at skolens læreplaner ikke oppfyller kravet til synliggjøring for livssynsskoler.

Skolen har ikke dokumentert utover mer generelle betraktninger, at det er behov for livssynsskole med livsynshumanisme som grunnlag. Skolen blant annet følgende:

«Videre er det slik at det faktisk ikke foreligger noe livssynshumanistisk tilbud i regionen. Det at skolen har et tilbud som det til nå tilbys i regionen, medfører nettopp at dette representerer et relativt alternativ til det offentlige tilbudet. Nasjonalt er det et stort ønske om utdanning basert på livssynshumanistisk grunnlag. Ungdomsskolen «Humanistskolen» i Oslo opplever stor oversøkning. Det er ingen grunn til å tro at en slik effekt ikke vil inntre i et annet sted i landet og på videregående nivå.»

Skolen skriver at det nasjonalt er et stort ønske om denne type skoler, men underbygger ikke dette. Samme søker har søkt om denne type skoler andre deler i landet og, men behovet for tilbudet er heller ikke i de andre søknadene dokumentert.

Videre skriver skolen:

«Akademiet har hatt skole i Bergen siden 2004 og det har i alle år vært oversøkning til skolen. Akademiets nåværende videregående skole vil høsten 2016 bytte navn til Metis og Akademiet søker derfor om å etablere en ny videregående skole i Bergen. Basert på vår erfaring fra de 11 årene vi har drevet skole i Bergen, samt fra resten av landet mener vi å kunne dokumentere at elevene vil ønske en ny Akademiet- skole velkommen og at det er behov for en Akademiet-skole i Bergen sentrum.»

Ut i fra skolens argumentasjon fremstår som om at behovet for skolen, er at de er en Akademiet skole, og ikke en livssynsskole. Utdanningsdirektoratet legger til grunn i sin vurdering at søknaden skal vurderes ut ifra det grunnlaget som skolen søker godkjenning for, livssynshumanisme. Utdanningsdirektoratet ser ikke hvordan det faktum at Akademiet har drevet skole i Bergen i over 11 år skal kunne vektlegges for at det skal etableres en ny livssynsskole i Bergen sentrum.

I vår vurdering stiller vi uansett spørsmål det ville være behov for en livssynshumanistisk skole av størrelsen det søkes om. Vi mener at skolen eventuelt på et senere tidspunkt ville kunne søke om utvidelse dersom det er grunnlag for flere elevplasser.

Utdanningsdirektoratet har vurdert skolens innsendte dokumentasjon, men finner ikke å kunne omgjøre vedtaket. Klagen oversendes Kunnskapsdepartementet for behandling.

Vennlig hilsen

Einar Simonsen Plahter
avdelingsdirektør

Christina Mendicino Grønli
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Hordaland Privatgymnas AS
Fylkesmannen i Hordaland
Hordaland fylkeskommune